

РЕШЕНИЕ

№ 456

гр. София, 06.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 16.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **5451** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203, ал.1 АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Делото е изпратено по компетентност на АССГ с Определение №15401/10.04.2024г. на СРС, 162 състав.

Образувано е по искова молба на С. С. С. с постоянен адрес в [населено място] срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието, с която се иска присъждане на сумата от 3 277, 94лева – обезщетение за забава, равняващо се на законната лихва върху присъденото му обезщетение за неимуществени вреди в размер на 7000лева за периода от 15.04.2019г. до 01.10.2023г. С влязло в сила на 01.11.2022г. Решение №1390/04.03.22г. по адм. д. №4166/2019г. по описа на АССГ, потвърдено с Решение №6386/01.11.2022г. на АССГ – троен състав, ответникът е осъден да заплати обезщетение за неимуществени вреди на С. С. С. от ненавременна предоставената му в ЗО „К.“ медицинска помощ на 04.07.2018г., в резултат на което е било влошено здравословното състояние на ищеца и застрашен животът му. В рамките на производството пред АССГ по адм. д. №4166/2019г. не са били предявени от ищеца и съответно не са били присъждани лихви за забава върху обезщетението. Поради това се претендират с настоящата искова молба.

На 01.07.24г. е постъпил отговор на исковата молба от ГД“ИН“ - МП, според който исковата молба е неоснователна. Прави се възражение за погасяване по давност на акцесорното задължение за мораторна лихва на основание чл.111 от ЗЗД. Посочва се, че при първоначалното депозиране на исковата молба ищецът не е претендирал мораторни лихви, искането по заплащането на мораторна лихва е трябвало да се

направи в адм. д. №4166/2019г. по описа на АССГ – с исковата молба, в хода на устните състезания или да иска допълване на решението. Ответникът претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание ищецът се представлява от адв. М.. Уточнява, че периода на исковата претенция е от деня на завеждане на исковата молба през 2019г. до октомври 2023г., когато е платено самото задължение. Оспорва претенцията на ответника за погасяване на задължението по давност. Претендира разноски по представен списък в размер на 710лв.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ МП, редовно призован, в последното о.с.з. не изпраща представител.

Софийски градска прокуратура, чрез прокурор К. взема становище за основателност на исковата претенция, но като се прецени, че по чл.111 от ЗЗД лихвата може да се претендира три години назад, считано от датата на подаване на исковата молба, т.е. от 24.01.2021г.

Административен съд София град, като съобрази доводите и исканията на страните, намира следното от фактическа страна:

С влязло в сила на 01.11.2022г. Решение №1390/04.03.22г. по адм. д. №4166/2019г. по описа на АССГ, съдът: „ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на С. С. С. обезщетение в размер на 7000лв. за претърпени неимуществени вреди от ненавременна предоставена медицинска помощ на 04.07.2018г., в резултат от което е влошено здравословното му състояние и е застрашен животът му, вследствие на поява на заболяване илеус/перитонит.

ОТХВЪРЛЯ иска на С. С. С. срещу ГДИН за обезщетение на претърпени неимуществени вреди от ненавременна предоставена медицинска помощ на 04.07.2018г., в резултат от което е влошено здравословното му състояние и е застрашен животът му, вследствие на поява на заболяване илеус/перитонит, за останалата част до пълния претендиран размер от 35 000лв., или ОТХВЪРЛЯ за 28 000лв..

ОСЪЖДА С. С. С. ЕГН [ЕГН] да заплати на ГДИН юрисконсултско възнаграждение от 280лв.“

Лихви върху обезщетението не са присъдени, тъй като не са били претендирани. В настоящото отделно производство се иска присъждане на сумата от 3 277, 94лева – обезщетение за забава, равняващо се на законната лихва върху присъденото му обезщетение за неимуществени вреди в размер на 7000лева за периода от 15.04.2019г. (датата, когато е депозирана исковата молба по първото дело №4166/2019г.) до 01.10.2023г., датата, когато е платено самото задължение за обезщетение от ответника.

Няма процесуална пречка претенцията за лихва да се предяви в отделно производство, а не кумулативно съединена с претенцията за обезщетение за вреди. Законна лихва за забава на плащане се дължи за забавено изпълнение на парично задължение. При неизпълнение на паричен дълг кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата - чл. 86, ал. 1, изр. първо от ЗЗД. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото

заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им. Ненавременно предоставената медицинска помощ е била дължима на 04.07.2018г., бездействието не е било преустановено, именно непредоставянето ѝ на тази дата е довело до обезщетените вреди, което ищецът в настоящото производство претендира, считано от 15.04.2019г.

С отговора на исковата молба е направено възражение от ответника за погасяване по давност на претенцията за законна лихва върху присъденото обезщетение от 7000лв, доколкото, съгласно чл. 111, т. „в“ ЗЗД с изтичане на тригодишна давност се погасяват вземанията за наем, за лихви и за други периодични плащания, т.е. повече от три години назад от датата на втората искова молба 23.01.2024г., вземането на лихви е погасено.

Възражението за изтекла погасителна давност, направено от ответника, поддържано и от прокурор К. е неоснователно, предвид, че давностният срок за вземания, представляващи обезщетения за вреди от незаконни административни актове, действия или бездействия е петгодишен. Краткият тригодишен давностен срок, предвиден в чл. 111, б. "в" ЗЗД, се прилага за вземания за наем, за лихви и други периодични плащания. Съгласно мотивите на Тълкувателно решение № 3/18.05.2012 г. по т. дело № 3/2011 г. на ОСГТК на Върховния касационен съд, под „периодично плащане“ по смисъла на чл. 111, буква „в“ от Закона за задълженията и договорите следва да се разбира повтарящо се задължение за предаване на пари или други заместими вещи, с единен правопораждащ факт, чийто падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми. Претенцията на ищеца е за обезщетяване на вреди от незаконна административна дейност, а не за неизпълнение на договорни задължения. В случаите, в които обезщетението се претендира в размер на законната лихва, то не може да се характеризира като периодично плащане, чийто размер е предварително установен. Обезщетението за непозволено увреждане от незаконосъобразна административна дейност се определя от съда, поради което вземането се погасява с изтичане на петгодишния давностен срок по чл.110 от ЗЗД.

Следователно, съдът следва да присъди законната лихва върху главницата на обезщетението 7 000лв., така, както е предявен - за периода от датата на предявяване на първата искова молба 15.04.2019г. до датата на изплащането на обезщетението от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ - 01.10.2023г., като изчислен с електронен калкулатор на Интернет сайт www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html, размерът на лихвите за забава възлиза на 3277,78лева.

Поради изхода на делото, на ищеца се дължи присъждане и на направените разноски за държавна такса 10 лева и адвокатско възнаграждение от 700 лева.

Воден от горното и на основание на основание чл. 203 и следващите от АПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието да заплати на С. С. С., с постоянен адрес в [населено място] сумата от 3 277, 78лева /три хиляди двеста седемдесет и седем лева и 78 стотинки/ обезщетение за забава, равняващо се на законната лихва за периода от 15.04.2019г. до 01.10.2023г.,

върху присъденото му с влязло в сила на 01.11.2022г. Решение №1390/04.03.22г. по адм. д. №4166/2019г. по описа на АССГ, обезщетение за неимуществени вреди в размер на 7000лева от ненавременно предоставена медицинска помощ на 04.07.2018г., в резултат от което е влошено здравословното му състояние и е застрашен животът му, вследствие на поява на заболяване илеус/перитонит.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието да заплати на на С. С. С., с постоянен адрес в [населено място] направените разноски по делото в размер на 710 /седемстотин и десет/ лева.

Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок от съобщението му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: